

För ett bra och tryggt Halland

Verksamhetsplan och budget 2024
- med plan för 2025 - 2028

Sverigedemokraterna

Innehåll

Inledning.....	3
Förord.....	4
Budget 2024.....	5-6
Psykisk hälsa och psykisk sjukdom	7
Suicidprevention	8
Funktionsnedsättning	8
Tandvård	9
Förebyggande hälsovård	9-10
Regional utveckling	10-11
Miljö- och klimat	12
Region Hallands förutsättningar och ekonomiska läge	12-13
Medarbetar- och arbetsmiljöfrågor	13-14
Jämställdhet och jämlikhet	14-15
Omsorg om djur och natur	15-16
Kultur och kulturarvet	16-18
Infrastruktur och kollektivtrafik	18-19
Ekonomiska förutsättningar	18-20
Resultatbudget	19

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti med nationalistisk grundsyn. Vi eftersträvar en hög grad av trygghet och samhörighet i det svenska samhället, och vi kombinerar strävandet efter social och ekonomisk grundtrygghet med värdekonservativa idéer.

Valresultatet 2022 har gett oss nya möjligheter att kunna påverka politiken i Halland, vi kan genom vår vågmästarroll rösta för de förslag vi anser blir det bästa för Hallänningen. Vi är också med och budgetförhandlar och får igenom extra satsningar för att kunna ge den absolut bästa vården och vara en bra arbetsgivare.

För vi vill och vi vet att vi kan bidra till att hela Halland blir en bättre plats att leva, bo och vistas i, för alla. Vi samarbetar så med det eller de partier som ger oss bäst förutsättningar att genomföra vår politik, för Halland och alla hallänningars bästa.

Förtroendet vi har fått från våra väljare är vi ödmjuka inför och vi tar det på allra största allvar. Vi avser förvalta det så väl vi bara kan genom att vara lyhörda och alltid ha Hallands invånares bästa för ögonen och göra allt vi kan för att Halland inte bara ska vara en av de bästa regionerna i landet, utan den ska vara bra, oaktat hur övriga regioner presterar.

Det är våra väljare som har gjort det möjligt för oss i Sverigedemokraterna att faktiskt kunna påverka i Region Halland. För det har vi gjort, vi har påverkat, vi har bidragit till många bra beslut, både direkt och indirekt. Vi har agerat blåslampa på den styrande alliansen för att få en bättre region för våra medarbetare och våra invånare.

Så stort varmt tack för att få fortsätta driva politiken framåt i Halland!

Stina Isaksson Gruppledare SD Region Halland

Förord

Halland, är med sin närhet till både hav och sjöar och med landsbygden som omgärdar våra städer, en mycket vacker plats att leva, arbeta och bo på. Något som vi i Sverigedemokraterna vill vårda, värna om och varsamt utveckla.

I vårt Halland ska alla känna gemenskap, delaktighet och trygghet. Vårdtagare som vårdpersonal, elev som lärare, vad eller vem du än är, gammal som ung, ja alla som verkar och bor i regionen. Alla ska vara trygga med att få den vård de behöver, när de behöver den. Vi vill helt enkelt att Halland ska leva upp till Region Hallands vision - bästa livsplatsen.

Att både vara trygg och känna sig trygg, känna gemenskap, delaktighet och uppleva att det finns en förutsägbarhet skapar också tillit, vilket är en av grundpelarna för ett välfungerande och välmående demokratiskt samhälle. När tilliten brister riskerar demokratin att falla.

Vi känner en stor oro över den samhällsutveckling som vi ser i vårt land, och som vi länge varnat för. Men vi i Sverigedemokraterna drivs av kärlek och framtidstro för vårt land och vi kommer att göra allt vi kan för att få Sverige på rätt kurs igen. Där känslan av gemenskap och trygghet återigen är hög, där tilliten och respekten för varandra är stor och vi har en välfärd värd namnet.

Även om Region Halland ligger högt i rankning inom många områden, så finns det förbättringar som behöver göras. Där förändrade arbetssätt, förbättrad arbetsmiljö, ett tydligt ledarskap och styrning är en viktig del. Det är en förutsättning för att kunna ge våra medarbetare ett hållbart arbetsliv och ge Hallands invånare en god och tillgänglig vård.

Medarbetarna är vår viktigaste resurs och som vi måste värna om. Utmaningen ligger inte bara i att rekrytera nya medarbetare utan även att kunna behålla dem vi har. Därför är arbetsmiljön A och O, med rätt kompetens, på rätt plats, i rätt tid och rätt antal medarbetare. Där personalen känner tillit till både arbetsgivare och medarbetare, där man känner att man blir lyssnad på och där man eliminerar risken att genom orimlig arbetsbörda få personal som slutar eller sjukskriver sig. Där man får lön för sitt arbete och tid till återhämtning och möjlighet till kompetens- och vidareutveckling.

Vi i Sverigedemokraterna har ambitionen att Region Halland ska vara den bästa regionen och bästa arbetsgivaren i landet. Där kompetensen och tillgängligheten i vården är hög. Där invånarna mår väl, känner trygghet i att få den vård, den förebyggande hälsovård och omsorg de behöver. Där medarbetare mår väl, känner trygghet, stolthet och glädje på sin arbetsplats och över sitt arbete.

Halland har potential att verkligen bli den bästa livsplatsen i Sverige. Med rätt styrning, kan det bli möjligt, på riktigt!

Budget 2024

Världen, Europa, Sverige och även Halland befinner sig fortsatt i ett ovisst och oroligt läge. Knappt hade pandemin, som härjat sedan 2020, börjat släppa sitt grepp förrän nästa slag kom, ett krig i Europa, ett krig i vår direkta närhet.

Konsekvenserna av pandemin har vi fortfarande inte sett slutresultatet av ännu. Vad kriget kommer innebära för oss här, i Europa och världen vet vi inte omfattningen av ännu. Utöver mänskligt lidande så påverkas den europeiska ekonomin negativt, brist på och höjda priser på livsmedel, höjda energi- och råvarupriser som riskerar drabba redan pressade företag hårt, och med det även Halland och dess invånare.

Även om Halland stått sig förhållandevis väl så har pandemin haft en stor påverkan på regionen. Det tillsammans med ett krig i Europa och en rekordhög inflation skapar fortsatt osäkerhet inför budget 2024, och kommande år framåt.

För oss i Sverigedemokraterna är det dock självklart att vi ska prioritera vård med hög kvalitet och tillgänglighet, goda arbetsmiljöer och goda arbetsvillkor och fler medarbetare i vården. Att arbeta mer med förebyggande åtgärder och det från en tidig ålder.

Region Hallands hälso- och sjukvård var ansträngd redan innan pandemin, där våra medarbetare sedan länge gått på knäna. De har gjort och gör allt de förmår för att ge den absolut bästa vården för Hallands invånare utifrån de resurser som finns. De har fått slita mer än vanligt under den här perioden och behöver tid för återhämtning.

Med vårt förslag till budget ges de allra bästa förutsättningarna för en trygg, god och nära vård för alla våra invånare och en trygg arbetsmiljö med trygga arbetsvillkor för våra medarbetare.

Den halländska hälso-och sjukvården ska kännetecknas av en mycket hög kvalitet. Region Halland ska kunna erbjuda patienterna den senaste tekniken, beprövade och avancerade behandlingsmetoder och väl fungerande kostnadseffektiva läkemedel för att kunna bota, lindra och förebygga sjukdomar. Hallands invånare ska erbjudas kvalificerad vård från födseln till livets slutskede. Sverigedemokraternas vision av en god sjukvård kännetecknas bland annat av att ett helhetsansvar tas för att det är patientens behov som ska styra och där den vårdsökandes delaktighet i vården är avgörande. Patienten ska få rätt vård, i rätt tid, på rätt plats och efter sina individuella behov. Invånarna ska ha nära till god vård, oavsett vilken del av regionen man bor i.

Digitaliseringens utveckling är spännande, fantastisk och nödvändig. Det ska vara ett verktyg för att förbättra, förenkla och utveckla vården, administrationen och tillgängligheten. Digitalisering, automatisering och AI är en nödvändig utveckling för att möta morgondagens hälso- och sjukvård.

AI används alltmer inom vården för att bland annat ställa diagnos, upptäcka sjukdomar i ett tidigt skede, ta fram sjukdomsprognoser och förutsäga framtida risker. AI kan även användas som stöd vid medicinskt beslutsfattande, exempelvis genom att ge behandlingsrekommendationer utifrån diagnos och annan patientdata. Vi vill satsa på artificiell intelligens (AI) inom vården i Region Halland. AI- och digitaliseringsutvecklingen och möjligheten med densamma går fort framåt, vi vill att Region Halland ska ligga i framkant när det gäller utveckling och användandet av AI inom vården i Halland. AI och dess möjlighet som ett komplement till människan kommer att kunna effektivisera och förkorta vårdkedjan. En artificiell intelligens blir aldrig trött och kan jobba på obekvämt arbetstid. Läkarna kan istället få tid till att titta extra på de mer komplicerade fallen, och tid till att träffa patienterna.

Men i vår digitala utveckling får vi inte glömma de som inte har samma möjlighet att följa med i digitaliseringsresan. Digitala vårdbesök bör användas utifrån individens digitala förutsättningar och medicinska behov. Möjligheten till digitala vårdbesök har varit gynnsamt inte minst under pandemin. Men för de mest sköra, äldre och multisjuka är den fysiska vårdkontakten av största vikt.

Det system med nätläkare vi haft har dock gjort att sjukvårdens kostnader skenat och man har riskerat få en överkonsumtion av vård. Förändringar i systemet måste göras då resurser ska gå till att ge en så effektiv vård som möjligt för dem som behöver, de som är sjukast, inte dem som är friskast. Med dagens system har nätläkarbesöken orsakat ökade kostnader för vårdcentralerna, vilket regionen bör kompensera för. Det frigör vårdcentralernas resurser att arbeta med utveckling av den nära vården. Nätläkarbolag lägger stora summor på att göra reklam för att uppsöka digital vård, man stimulerar till sjukvårdskonsumtion vilket gör att mycket av den vård man söker för lika väl skulle kunna skötas genom egenvård utan vårdbesök.

Patienter ska i sin kontakt med vårdgivare alltid garanteras att informationen som ges är klar och tydlig så att patienten förstår vad som sägs. För många äldre som hör dåligt kan detta vara ett stort problem. Det är därför av största vikt att Region Halland endast anställer personal som talar, förstår och skriver fullgod svenska så att inga missförstånd uppstår, vilket annars kan äventyra patientens vård och behandling. De medarbetare som saknar tillräcklig kunskap i det svenska språket, ska erbjudas fortbildning.

Den demografiska utvecklingen i Sverige samt årtionden av hög invandring har dramatiskt ökat vårdbehovet i hela landet. Parallellt med en ökad andel kroniskt multisjuka äldre behöver vi se över befintliga vårdstrukturer och vårdkedjor. Vi behöver skapa fler disponibla vårdplatser, vi behöver utveckla hemsjukvården för att möta behoven. Utveckla mobila vårdcentraler för att nå målet god och nära vård för Hallands alla invånare, även för dem som bor på landsbygden och i mindre tätorter.

Psykisk ohälsa och psykisk sjukdom

Den psykiska ohälsan går allt längre ner i åldrarna, det är mycket oroväckande och något som vi måste ta på största allvar. Vi Sverigedemokrater vill se fler förebyggande insatser, effektivare behandlingsmetoder. Samtidigt som vi fortsätter att förbättra samarbetet mellan skola, primärvård, socialförvaltningen, BUP samt vuxenpsykiatri. Psykisk ohälsa leder till stort lidande hos den som drabbas, men även anhöriga, vänner och arbetskamrater påverkas. Ännu mer tragisk är psykisk ohälsa när den drabbar barn och ungdomar, ofta drabbas den unga patienten av oro, stress och ångest.

Många självmedicinerar i brist på vård och riskerar att hamna i drogmissbruk och kriminalitet. Det är därför mycket viktigt att Region Halland erbjuder snabb och effektiv hjälp till barn och ungdomar som lider av psykisk ohälsa och att man har fungerande samverkansmöten för att på allra bästa sätt ge den hjälp och behandling de behöver. Tidiga insatser inom elevhälsa, ungdomsmottagningar, primärvården och BUP är av största vikt. Att snabbt få vård, då vi vet att det ofta är ett akut behov som uppstår. Satsningen på ” En väg in ” är ett steg i rätt riktning, nu måste vi arbeta med att den relativt snabba vägen in, följs upp av annan viktig vård. Vi behöver även hitta alternativ behandling för att drastiskt minska läkemedelsutskrivning till barn och unga. Barn ska inte bli utskrivna från BUP för att de inte vill ta medicin. Vi måste arbeta mer med att finna den underliggande orsaken och inte enbart behandla symptomen.

Tidiga insatser med bland annat anpassningar i skolan ser vi som en del i det viktiga arbetet att få barn till att må bättre, klara skolan och utvecklas i rätt riktning. Vi i Sverigedemokraterna har även föreslagit att det borde utredas möjligheten för regionen att ta över den medicinska delen av elevhälsan. Det för att skapa en mer sammanhållen vårdkedja då det idag upplevs finnas brister. Det är också skolan som är den arena där det förebyggande arbetet är som mest effektivt. Den psykiska ohälsan ökar i hela landet och ställer krav på en förändring av den psykiatriska vården. Patienter och anhöriga ska känna trygghet i att de bemöts med respekt, att de blir lyssnade på och att deras upplevelser tas på allvar.

”En väg in” även för vuxna ser vi som en utvecklingsmöjlighet. Förutom oro under pandemin, över att själv eller någon anhörig blir svårt sjuk och med restriktionerna som följd och hur det påverkat, så har många drabbats av långvariga symptom eller postcovid, som riskerar ge långvarigt försämrat mående. Utöver det ett krig i vår närhet som riskerar att skapa än mer oro och psykisk ohälsa i samhället. Även inom psykiatri vill vi se en mer personcentrerad vård, där vården ska vara så effektiv som möjligt, där vi ser varje människa som unik och där man tar till vara på patientens egna resurser.

Suicidprevention

Psykisk ohälsa ligger bakom 90 procent av alla självmord som begås i Sverige. Många gånger kan självmord förhindras bara genom att tillfällena försvinner och impulsiva handlingar bromsas. Vikten av en god och tillgänglig psykiatrisk vård, särskilt för barn och ungdomar, kan därför inte nog belysas och det krävs omfattande insatser för att stärka denna. Personal inom vård och omsorg bör utbildas i att lära sig att känna igen signaler och tidigt upptäcka eventuell självmordsbenägenhet.

Förstärkning inom skolpsykiatri och kuratorsverksamhet är oerhört viktigt, då många unga drar sig för att söka extern psykiatrisk vård. Även om det enligt statistiken är unga kvinnor som i högre grad lider av psykisk ohälsa, så är det de unga männen som vi ser flest av i självmordsstatistiken. Vi menar att det är viktigt att belysa de skillnader som kan finnas i hur dem utåt signalerar sitt behov av att erhålla hjälp för sitt mående. Vi är glada över att vi i antagit en regional handlingsplan mot suicid, och har förhoppningar att man i samverkan med kommunerna ska få mer handlingskraft i kampen för att minska suicidförsök.

Funktionsnedsättning

Människor med funktionsnedsättning ska få det stöd de behöver och ges möjligheter till goda levnadsvillkor. De ska kunna ta del av samhällets tjänster och ges möjlighet till valfrihet. Våra lokaler, byggnader och utemiljöer måste vara tillgängliga för alla. En del behöver använda sig av olika tekniska hjälpmedel för att kunna ta en aktiv del av livet på samma villkor som andra. Att ge den enskilde mer inflytande över valet av hjälpmedel är väldigt bra eftersom det skapar bättre förutsättningar att möta behoven och bidrar till att utbudet av hjälpmedel antagligen blir större. Personer med funktionsnedsättning vet ofta bäst vad som kan underlätta det dagliga livet för dem. Region Halland ska arbeta för att öka valfriheten och underlätta vardagen för alla som behöver olika hjälpmedel genom att införa ett friare val som ett komplement till den vanliga förskrivningen av hjälpmedel.

Brukarorganisationer har en viktig roll i att bevaka och föra fram funktionsnedsattas intressen och krav. Vi ser att ett gott samarbete med brukarorganisationerna är av stor vikt för regionens arbete med att förbättra vården och levnadsvillkoren för människor med funktionsnedsättning. Ingen ska kunna falla mellan stolarna i vårt Halland. Personer i behov av stöd ska kunna räkna med att få det stödet och den hjälpen de behöver utifrån sina individuella förutsättningar, där rätt kompetens finns.

Vi måste öka kunskapen om psykiska sjukdomar, som bland annat neuropsykiatriska. Vi vill bland annat även tillse att den samlade kunskapen kring autism finns på en enhet eller genom så kallade "autismteam", där man kan få den rätta hjälpen och kompetensen som finns kring diagnoserna inom spektrumet. Idag tillhör den som har diagnosen autism utan att samtidigt ha en intellektuell funktionsnedsättning och som är under 18 år barn- och ungdomspsykiatrin. Trots att den stora kompetensen kring diagnosen ligger hos habiliteringen. Detta ser lite olika ut beroende på vilken region man befinner sig i. Som dagens system är utformat, riskerar barn att falla mellan stolarna, vilket vi vill undvika i största möjliga mån. Autismenheten/teamen ska innehålla kompetenser från både psykiatrin och habiliteringen, för att på bästa sätt kunna möta de här barnen och ungdomarna.

Tandvård

Vi Sverigedemokrater har som mål att tandvården på sikt ska räknas in under den allmänna hälso- och sjukvården och ingå i högkostnadsskyddet. Man ska inte kunna se i munnen på hallänningarna om de är rika eller fattiga utan alla ska ha råd att gå till tandläkaren och få behandling. Det är därmed viktigt att ha ett kvalitativt förebyggande arbete där alla ges rätten till en god tand- och munhälsa på lika villkor för hela befolkningen. Kostnadsfri profylax, diagnostisering och behandling av parodontit kan ge både kostnadsbesparingar och minskat lidande.

Tandvårdsbehandlingar ska utföras i enlighet med vetenskapligt beprövad erfarenhet och enligt godkända behandlingsmetoder. Alternativa godkända behandlingsmetoder ska även kunna erbjudas patienten. Vi vill utveckla och förnya tandvårdsdiagnostiken i Halland, med den senaste tekniken på bildanalyser, vilket kan öka möjligheterna för en snabb och säker diagnostik. Vi vet idag att det är långa köer på många ställen runt om i länet, med rätt teknik och satsningar inom tandvården kan vi korta väntetiden och öka tand- och munhälsan i Halland.

Förebyggande hälsovård

En grundförutsättning för god livskvalitet är god hälsa. Genom val av livsstil ansvarar individen i första hand själv för sin hälsa. Det krävs dock kunskap om hur bland annat kost, motion, tobak och andra droger påverkar hälsan. Det är därför viktigt att bedriva ett aktivt folkhälsoarbete i samverkan med olika samhällsaktörer, att Region Halland satsar på preventiv friskvård. Region Halland ska verka för att nå ut till våra invånare redan i tidig ålder för att förbättra de halländska barnens möjlighet till en god hälsa genom ett aktivt samarbete med skolhälsovården.

Vi ser också behov av att intensifiera arbetet mot droger, tobak och alkohol, samt även mot sexuellt överförbara sjukdomar och oönskade graviditeter. Att arbeta aktivt för hälsosammare levnadsvanor är ett sätt att minska sjukdomsburden och dödligheten av kroniska sjukdomar. Vi behöver därför arbeta med att öka kunskaperna redan i tidig ålder kring hur kost och levnadsvanor påverkar hälsan och riskerna att utveckla kroniska sjukdomar. Även för den psykiska hälsan är bra kost, sömn och motion viktig.

Genom information om hur allmänheten kan leva ett hälsosamt liv med bra mat och betona vikten av att röra på sig ökar sannolikheten att hälsoläget hos befolkningen i Halland förbättras. Enligt WHO kan sundare levnadsvanor förebygga 80 procent av hjärt-kärlsjukdomarna, 90 procent av diabetes typ 2 och 30 procent av cancersjukdom. Det är därför viktigt att tidigt kunna identifiera individer med förhöjd risk att insjukna eller återinsjukna, och genom insatser förhindra eller bromsa utvecklingen av sjukdom.

En väl utbyggd primärvård är grundbulten i samhället, där den nära vården ska vara första instans. Mycket av det preventiva arbetet utgår från våra vårdcentraler och vi vet att det är just det preventiva arbetet som prioriteras bort när resurserna inte räcker till. Därför vill vi i Sverigedemokraterna satsa extra på detta arbete. Vi vill för att möta invånarnas behov öka tillgängligheten till den halländska vården för alla, i hela Halland. Vi ser ett behov av mobila vårdcentraler, bättre öppettider och ett ökat samarbete mellan kommuner och regionen.

Vården ska inte vara ett verktyg för segregation och diskriminering. För att förbättra hälsostatusen för nyanlända invandrare med uppehållstillstånd krävs en vård som även bidrar till och förbättrar möjligheten till både snabbare och bättre integration. Vi ska därför undvika att erbjuda transkulturell eller så kallad kultursensitiv vård, eftersom inga studier finns som kan påvisa att det skulle ge ett förbättrat medicinskt utfall. Vi bör heller inte ur ett integrationsperspektiv bedriva identitetspolitik genom att vidta åtgärder eller tillgodose särkrav baserade på kulturtillhörighet, utan efter medicinska behov.

Tolkkostnader i Halland ligger på ca 20 miljoner kronor varje år. Idag saknas det incitament för att lära sig det svenska språket, eftersom tolkanvändningen idag är obegränsad och kostnadsfri. Det är inte rimligt att man trots att man bott i Sverige under många år använder sig av tolk, på bekostnad av skattebetalare. Vi Sverigedemokrater anser att de som efter 3 år i Sverige fortfarande anser sig behöva tolk ska få tillgång till det, men ska då bekosta det själva, genom en egenavgift eller tillägg på patientavgiften. Under de första åren då regionen står för tolkkostnaden, ser vi med fördel att man på sikt kan använda sig av en AI app som kan sköta översättningen och på så vis minska kostnaderna.

Vi vill att fler patienter med diabetes typ 2 ska få tillgång till sensorer. Diabetes är svårt. Men i dag finns mycket goda förutsättningar för att minimera allvarliga komplikationer genom rätt behandling, diabeteshjälpmiddel och bra medicintekniskt stöd. De kan förhindra hjärt- och kärlsjukdom som i sin tur kan leda till för tidig död. Utöver det så gör vi ytterligare satsningar på att utveckla diabeteshjälpmiddel.

Vi vill även återinföra klimatvård i Region Halland. Rehabilitering i varmt klimat, så kallad klimatvård, är en vårdinsats för vissa patientgrupper som av olika orsaker inte kan nå sina rehabiliteringsmål med andra insatser på hemmaplan. Patienter som remitteras till klimatvård har alla provat olika träningsformer och läkemedel i Sverige, men utan fullgott resultat. Att remitteras till klimatvård kan vara den pusselbit som behövs för att patienten ska få en ökad rörlighet, ny kunskap, struktur på träning och egenvård, minskad smärta och hållbara, långsiktiga rutiner. Utöver detta finns så klart också det mänskliga och psykologiska perspektivet; att en person som får hjälp att klara värk och funktionsnedsättningar kan må så otroligt mycket bättre än tidigare.

Regional utveckling

Regionerna har ett regionalt utvecklingsansvar, vilket innebär att de ska skapa förutsättningar för en hållbar utveckling och tillväxt i alla delar av landet och då utgå från de lokala och regionala förutsättningarna. Vi i Sverigedemokraterna ser att regionen har en viktig roll i detta och att det bör utvecklas och breddas till att omfatta fullt ansvar för landsbygdsutvecklingen. Regionen bär det övergripande ansvaret, men det statliga inflytandet är dock stort. Tillväxtverket ansvarar för resurser och åtgärder som i stor utsträckning påverkar utvecklingen, vilket kan försvåra för regionen att utföra sitt uppdrag och ha en negativ påverkan på företagsetableringar och investeringar i regionen. Tillväxt och hög sysselsättning är nödvändiga förutsättningar för att regionen ska kunna bibehålla en verksamhet av hög kvalitet.

Samtidigt måste strävandet efter tillväxt ständigt balanseras mot viktiga samhällsvärden såsom folkhälsa, kulturarv, miljö och bevarandet av ett starkt socialt kapital. Halland växer, men ska växa hållbart och med varsamhet. Naturen ska bevaras och förvaltas på ett sätt som balanserar och tar hänsyn till samhällets olika intressen. Vi i Sverigedemokraterna vill särskilt lyfta fram människors hälsa, bevarande av ekosystem, biologisk mångfald och bevarandet av ett varierande kulturlandskap, liksom möjligheterna att bo och verka på landsbygden. För oss i Sverigedemokraterna är en levande landsbygd av oerhörd vikt. Vi vill att hela Sverige ska leva.

Underhåll och utbyggnad av infrastrukturen, både vägar och järnvägar behöver rustas upp för att knyta ihop glesbygden med våra städer, och för att möjliggöra för människor att arbeta, studera, leva och bo i hela Halland. Som en del av hållbar regional utveckling ska vi stödja gröna näringar och småskaligt jordbruk och öka andelen närproducerad mat. Villkoren för svenska bönder är tyvärr ofta svåra. Höga skatter på drivmedel och hård konkurrens från länder med sämre djurvälstånd riskerar slå undan benen för våra svenska lantbruk.

Tyvärr påverkar regeringens politik i hög grad förutsättningarna för den regionala utvecklingen inom flera områden där bland annat migration- och energipolitiken får stora konsekvenser för regionen, kommunerna, näringsidkarna och våra invånare. Pandemin och de restriktionerna till följd innebar kraftig tappad omsättning för många företag, inte minst inom besöksnäringen. Besöks- och turismnäringen står annars för en växande andel av regionens ekonomi och skapar sysselsättning inom flera olika branscher, vilket har stor betydelse för regionens ekonomiska utveckling. Turismen och besöksnäringen är viktiga för att stärka omvärldens uppfattning av Sverige, men även för att öka svenskarnas kännedom och uppfattning om sitt eget land.

En väl utbyggd infrastruktur, som gör besöksattraktionerna mer lättillgängliga, är grunden till en lyckad turism. Besöksnäringen är också viktig i konkurrensen om att locka andra typer av företag till regionen. En ökad turism kräver bra offentlig service och att vi vårdar och framhäver vår unika natur och vårt unika kulturarv. Vi ser fortsatt risker med påverkan på näringslivet och samhället i stort efter pandemin och nu även med anledning av kriget i Ukraina. Brister i produktion, leverans och de effekter det får på arbetsmarknaden och vad det för med sig samt ökade energi- och råvarupriser. Region Halland ska underlätta för företag att etablera sig inom regionen. Det är ofta genom växande småföretag som arbetstillfällen skapas, 4 av 5 nya jobb skapas i små eller medelstora företag. De bidrar så till en god tillväxt och bättre välfärd.

Regionen ska hjälpa till att skapa nya arbetstillfällen, med en strategisk plan och i samverkan fortsatt utveckla Halland för att vara en attraktiv plats för företag att etablera sig på.

Miljö- och klimat

Vi har ett stort engagemang för miljön, både nationellt, regionalt och globalt. Vi ser allvarligt på de ökade utsläppen av växthusgaser i världen och de effekter som detta kan få. Det är samtidigt viktigt att klimatarbetet bygger på en nytto-kostnadsanalys. En allt för stor del av miljöåtgärder är tyvärr kontraproduktiva, där enorma resurser läggs på att förbättra miljön och minska utsläppen, men som riskerar att få direkt motsatt effekt.

Coronapandemin innebar minskad produktion och en låg efterfrågan på olja, vilket resulterade i minskat utsläpp på ca 2 miljarder ton. Medan de globala utsläppen fördubblats sedan 1970 har de minskat med ca 21% inom EU och med 54% i Sverige. Utbyggnation av kärnkraft och en ökad användning av biobränsle ses som förklaringen för Sveriges del.

För att nå resultat av de klimat- och miljöåtgärder som ska tas behöver man titta på både utsläpp och resursåtgång. För att vi på kort och lång sikt fortsatt ska kunna driva industri, handel, skapa arbetstillfällen och fortsatt att vara ett välfärdsland behöver de åtgärder som vidtas vara väl genomtänkta och realistiska.

Region Hallands förutsättningar och ekonomiska läge

I Halland bor det 342 805 invånare. Det är en region som växer kraftigt, även om befolkningsökningen saktat ned en aning. Vi har den högsta förvärvsfrekvensen, den näst högsta medianinkomsten, och en skattesats som är den fjärde lägsta i landet. Arbetslösheten ligger enligt SCB på 5,4 %, vilket är den fjärde lägsta i landet. Jämfört med övriga länder i EU ligger Sverige med sina 7,2% på en fjärde plats av de länder med högst arbetslöshet, efter Spanien, Grekland och Italien. Andelen inskrivna öppet arbetslösa på arbetsförmedlingen i landet utgörs av närmare 50% utomeuropeiska födda.

Att vi blir allt färre som ska försörja allt fler beror så inte enbart på den åldrande befolkningen, även om de äldre blir fler procentuellt, utan beror till stor del på en oansvarig migrationspolitik som förts under alltför lång tid. Region Hallands största inkomstkälla är skatteintäkter och det samhällsekonomiska läget påverkar därför regionen i hög grad. Sett över tid har Halland en god skatteutveckling. Pandemin satte stora spår i den samhällsekonomiska utvecklingen under 2020/2021. Förhoppningarna om att efter dessa år med pandemi, där smittan och de restriktioner till följd avtagit skulle ge möjlighet till återhämtning, och där en stark ekonomi skulle ge förutsättningar att hantera pandemins konsekvenser har grumlats, med anledning av kriget i Ukraina.

Statliga extra bidrag har varit avgörande för både näringslivet och för region Halland, vilket är den största anledningen till regionens resultat under åren med pandemin. Det har varit nödvändiga åtgärder för att undvika en stor mängd konkurser och med det en ökad arbetslöshet. SKR har tidigare varnat för att kommuner och regioner står inför en tuff framtid där underskott och skattehöjningar väntas runt om i landet. Vad kriget i Ukraina för med sig är ännu svårt att sja om. Men med en hög inflation, där höga priser leder till minskad köpkraft, stigande pensionskostnader, minskning av arbetsför befolkning och där allt färre ska försörja allt fler, riskerar att försämra resultaten.

Den grova och organiserade brottsligheten ökar och sprider sig i vårt land, skjutningar, bilbränder, stenkastning på blåljuspersonal och explosioner börjar bli alltmer vardag.

Vi har ett stort antal så kallade utsatta områden i landet. I Halland har vi ett, Andersberg i Halmstad. Vi ska inte ha några sådana områden i Halland, eller i Sverige överhuvudtaget. I den nationella trygghetsundersökningen framgår att 80% av den vuxna halländska befolkningen tror att antalet brott ökat kraftigt eller något de senaste åren. Nästan hälften av invånarna oroar sig i stor utsträckning för brottsligheten. Det är även fler kvinnor än män som känner sig otrygga och uppger att de avstår från att gå ut på grund av otrygghet. En av 10 i åldern 16–84 år oroar sig för att bli utsatt för misshandel, och betydligt fler kvinnor än män uppger att de känner oro för att utsättas för våldtäkt eller sexuella angrepp.

I skolundersökningen om brott framkommer det att 42% av de halländska eleverna i åk 9 utsatts för brott under de senaste tolv månaderna, samtidigt uppger 54% att de begått något brott inom samma tidsintervall. Det är stöldbrotten som sticker ut både vad det gäller utsatthet och delaktighet i brott. Brott mot frihet och frid, vilket avser brott såsom olaga hot, olaga tvång, grov kvinnofridskränkning, människorov, äktenskapstvång mm ökade med 27% år 2020 jämfört med 2019. Vi behöver med kraft motverka den utvecklingen i Sverige och i Halland.

Medarbetar- och arbetsmiljöfrågor

Våra medarbetare är det viktigaste vi har, de gör ett fantastiskt och beundransvärt arbete. Det går inte att i kronor värdera de insatser vårdpersonalen utför dagligen. Trots personalbrist, stängda vårdplatser och ökat tryck i vården kämpar de vidare. För att kunna behålla erfarna medarbetare måste kunskap och erfarenhet också löna sig. Kunniga medarbetare med lång erfarenhet slutar när löneskillnaden mellan dem och nyutexaminerade nästintill är obefintlig. Som arbetsgivare har Region Halland ett ansvar för att motivera personalen, erbjuda kompetensutveckling och karriärmöjligheter. När personal vidareutbildat sig måste det även ge genomslag i lönekuvertet.

Region Halland ska verka för en förbättrad arbetsmiljö genom att tillskjuta resurser så att det blir fler som arbetar inom vården i Halland. Underbemanning i vården leder till stress, utbrändhet, ogenomtänkta rörelser och annat som kan resultera i arbetsskador. Utbildning och nytänkande är två viktiga drivkrafter för utveckling. Vi behöver anställa fler kompetenta medarbetare, men nog så viktigt är att behålla dem vi redan har. För att få fler att stanna inom vården och att få fler att söka sig till vårdyrket krävs en mer attraktiv arbetsmiljö.

Vi har bland annat lyft ett projekt man genomfört i Västra Götaland, en arbetstidsmodell kallad 80-10 som innebär att en sjuksköterska som har en heltidstjänst kan arbeta 80 % kliniskt och sedan lägga 10 % på utbildning och kompetensutveckling, och resterande 10% på till exempel hälsofrämjande aktivitet. Norra Älvsborgs Länssjukhus, som var först ut med detta projekt, valde att 10 % procent av arbetstiden schemalades för kompetensutveckling. De återstående tio procenten fick medarbetarna förfoga över lite mer som de ville. Några använde även den tiden för kompetensutveckling, medan andra valde någon aktivitet för att främja återhämtning och den egna hälsan. Man har därefter sett att sjukfrånvaron minskat och att det är lättare att rekrytera. Ambitionen är om man inför denna arbetstidsmodell ska klaras utan extra finansiering. Vinsten av minskade sjuktal och minskad ohälsa kommer väga upp den minskade arbetstiden, samt ett minskat beroende av bemanningssjuksköterskor.

Vi vill även införa fria arbetsskor i vården och inväntar svar från regeringen på utredningen gällande att slopa karensavdraget för människor som arbetar inom kontaktyrken. När vi sedan har resultatet kan vi se hur vi kan gå vidare med frågan inom region Halland.

Läkarna behöver få mer tid till det patientnära arbetet och avlastas för att slippa lägga onödig tid på administrativa uppgifter och andra sekundära uppgifter som stjäl viktig kvalitetstid. Självklart ska kompetens och det ansvar som en chefsposition medför avspeglas i storleken på lönekuvertet för Region Hallands högre tjänstemän. Region Halland ska dock arbeta emot alltför höga lönenivåer för Region Hallands högsta tjänstemän och oskäligen så kallade "fallskärmsavtal" ska inte få förekomma. Alla löner som Region Halland betalar ut ska vara rimliga och kunna motiveras utav de ansvariga politikerna i Region Hallands ledning.

Personalens och patienters säkerhet behöver ses över på våra sjukhus. I takt med det alltmer ökande våldet, där gängrelaterade våldsdåd och skjutningar numera förekommer runt om i landet, och där beväpnade kriminella och deras många gånger upprörda anhöriga uppsöker sjukhusen för akut vård i samband med detta, har det på många ställen lett till våld och hot mot bland annat personal, patient och andra anhöriga.

Skrämmande rapporter har visat att vi har personal på sjukhus runt om i vårt land som säger sig vara utbildade läkare eller sjuksköterskor, men som saknar utbildning. I många länder kan man köpa sig till ett examensbevis varför kontrollen över att våra anställda har den utbildning som krävs är oerhört viktig. Snabbspår för invandare, som ges möjlighet att läsa in en flera år lång utbildning på några månader riskerar att äventyra patienters säkerhet. Det ska vara samma krav på utbildningen, oavsett var du kommer ifrån.

Det är viktigt att de som arbetar nära våra patienter kan förstå och tala god svenska för att undvika att missförstånd uppstår. För både våra medarbetares och patienters säkerhet, därför vill vi satsa på fortbildning i det svenska språket för de medarbetare som saknar adekvata kunskaper inom det svenska språket.

Jämställdhet och jämlikhet

Att både män och kvinnor har samma människovärde är för oss en självklarhet. Vi bor i ett land där individen själv ska välja sin egen väg i livet. Om det innebär att män och kvinnor exempelvis väljer olika yrkesbanor är det inget problem. Däremot ska Region Halland ha rättvisa löner där kompetens värderas i stället för kön. Omotiverade löneskillnader mellan män och kvinnor ska inte få förekomma inom Region Hallands verksamhet. Att män och kvinnor är exakt lika mycket värda är inte detsamma som att de också är exakt likadana.

En anledning till att det kan vara nödvändigt att behandla olika patienter på olika sätt är att det finns många betydelsefulla biologiska skillnader mellan män och kvinnor. Dessa skillnader gör att män och kvinnor drabbas av olika sjukdomar och att män och kvinnor kan uppvisa olika symptom på samma sjukdomar. Att det finns skillnader mellan män och kvinnor och vilka val de gör behöver inte innebära ett problem ur en jämställdhetssynpunkt. Däremot är det ett jämställdhetsproblem om kvinnor och män behandlas olika och inte ges samma rättigheter och möjligheter. Könet ska aldrig vara en faktor i bedömning av en persons kompetens eller lämplighet. Alla former av förtryck ska bekämpas och vi ska vara särskilt uppmärksamma på det kraftigt ökade hedersförtrycket.

Ett gott bemötande i hälso- och sjukvården är en av de viktigaste faktorerna för att utveckla en mer jämlik hälsa, vård och omsorg. Bra bemötande är mer än en trivsselfråga, det handlar även om kvalitet och om att bygga tillit i mötet mellan patient och vårdpersonal. Bemötandet har också betydelse för patientsäkerheten, och kan till exempel påverka patientens mottaglighet för vård och behandling. Varje möte är unikt och behöver anpassas efter patientens behov och förutsättningar. Två experter möts på lika villkor, vårdpersonalen är expert på det kliniska, patienten är expert på sig själv. Centralt i varje möte är att ge patientens unika berättelseutrymme, lyssna och agera på den.

Dessa ord förpliktar och vi vänder oss emot att man väljer ut en grupp där det läggs en massa extra resurser på bemötandet. Vi ser inte det som ett verkningsfullt och effektivt sätt att arbeta med bemötandefrågan. Vi anser därför inte att HBTQ diplomering/certifiering av regionens verksamheter är det som skattebetalarnas pengar eller de anställdas arbetstid ska gå till. Denna grupp ska naturligtvis ingå som en del i alla andra frågor som har att göra med bemötande och lobbygrupper behöver inte sponsras för att uppnå detta. Sverige har länge varit ett föregångsland när det gäller öppenhet och respekt för olikheter.

Sverigedemokraterna vill att alla ska behandlas lika av lagen oavsett sexuell läggning eller identitet och att all form av diskriminering ska bekämpas. För oss är kampen emot hot, våld, hatbrott och hederskultur den viktigaste frågan för att förbättra HBTQ personers ställning. Region Halland (dåvarande landsting) skrev i november 2006 under CEMR deklARATIONEN. Vi i Sverigedemokraterna anser att syftet med HBTQ- perspektiv och HBTQ- diplomeringar/certifieringar uppfylls genom undertecknandet av denna deklARATION och är övertygade om att vår personal kan behandla alla våra patienter med hänsyn utifrån denna artikel.

Region Halland ska som arbetsgivare vara fri från alla former av kvotering och från alla typer av diskriminering, till exempel i form av gynnande av vissa grupper genom skattesubventionerade anställningsformer.

Omsorg om djur och natur

Omsorg om djur och natur och livsmedelsförsörjning i Region Halland ska ha uppfattningen att vi människor i våra liv endast förvaltar det vi lånar av våra barn och det vi ärvt av våra förfäder. Bevarandet och värnandet av den svenska naturmiljön skall vara en central del av Region Hallands värderingar. På samma sätt ska Region Halland se den goda omsorgen av djur i vår omgivning som något självklart och att inget djur ska utsättas för onödigt lidande. Djur ska behandlas med respekt och ska i möjligaste mån beredas möjlighet att få utlopp för sitt naturliga beteende.

Både på nationell och europeisk nivå ser man den kraftigt minskade biologiska mångfalden som ett stort problem. Ekosystemen är basen för vår folkhälsa och välfärd. Friska jordar och marker med hög biologisk mångfald är grunden för att vi ska få tillgång till rent vatten och god avkastning från våra lantbruk. Att förbättra och bevara våra viktiga ekosystemtjänster är av yttersta vikt för att säkerställa ett långsiktigt och hållbart miljöarbete inom regionen, och att skapa bättre levnadsmiljö för pollinerande växter. Vidare måste vi arbeta för en hållbar hantering av läkemedel och minskade utsläpp av farliga ämnen, så att miljöpåverkan minimeras.

Region Halland ska sträva efter att ha en god tillgång på välskötta vandringsleder, strövområden och andra naturmiljöer. Att kunna vandra omkring i en levande natur och kulturmiljö höjer livskvaliteten för många människor och ger upplevelse av minskad stress och ett ökat välbefinnande, vilket främjar en god folkhälsa. Vi behöver satsa mer på friluftslivet.

Sverigedemokraterna ser det som en självklarhet att alla måltider som serveras i regionens regi skall följa svenska miljö- och djurskyddslagarna och vara fritt från antibiotika. I upphandling av livsmedel ska Region Halland säkerställa att de svenska lagkraven för kött- och livsmedelsproduktion uppfylls. Ritualslaktat kött ska inte förekomma inom Region Hallands verksamheter

Region Halland ska arbeta för att maten som serveras i Region Hallands verksamhet ska vara god, näringsrik och närproducerad, så långt det är möjligt. Livsmedel som exempelvis kaffe och bananer kan inte växa här och måste därför importeras ifrån varmare länder. Men om ett livsmedel produceras i både Sverige och utlandet ska det svenska alternativet prioriteras och om möjligt ska ett halländskt alternativ väljas. Region Halland ska tillaga mat nära där den konsumeras, inte tillagas i avlägsna storkök som sedan körs med lastbil många mil innan den når matbordet eller den sjukes säng.

Näringsrik mat, och då helst närproducerad och nyligen tillagad, är extra viktigt när man är sjuk. När- och lokalproducerad mat gynnar miljön genom undvikande av långa transporter, antibiotikaanvändandet hålls nere och höjer matens kvalitet. Svenska och halländska företag gynnas och självförsörjningsgraden i landet och i Halland ökar. Att gynna våra lokala leverantörer vad det gäller produkter som används inom regionens verksamheter borde vara en självklarhet. Barnen ska också tidigt introduceras i kostens betydelse för kroppen och för en god hälsa.

Region Halland ska öka beredskapen vid händelse av kris. En tydlig framtagen plan för krisberedskap med försörjning av bland annat livsmedel, skyddsutrustning och läkemedel, även för el, vatten samt IT. Vi ska ha ett lager där man använder materialet och kontinuerligt fyller på för att det inte ska bli utdaterat och oanvändbart.

Kultur och kulturarvet

Konst och kultur är viktigt för Hallands invånare, kulturen ger upplevelser, inspiration, verkar som balsam för själen och har en läkande effekt. Vi vill att kulturen ska vara tillgänglig för alla oavsett var man befinner sig i livets skede, oavsett individuella och geografiska förutsättningar. Kulturen ska vara tillgänglig i hela Halland och med möjlighet till föreställningar av regionala aktörer i alla kommuner. Men då prioriteringar alltid måste göras, även inom offentligt finansierad verksamhet, så ska Region Halland i första hand värna om och levandegöra det regionala kulturarvet i Halland och på så sätt stärka vår gemensamma och samtidigt mångfacetterade svenska identitet.

Vårt kulturarv, det som skapat det Sverige vi har idag, är viktigt att stödja och bevara. Sverigedemokraterna anser att vi som lever nu har ett ansvar gentemot våra föregångare att värna om det kulturarvet. Varje ny generation behöver lätt och enkelt få tillgång till vårt kulturarv, det för att få kunskap om vår historia, förståelse för den samhällsutveckling som skett och som har gjort Sverige och Halland till vad det är idag.

Kulturen ska förvalta Sveriges och regionens historia, främja gemenskap och trygga den lokala, regionala och nationella identiteten och binda samman det förflutna med såväl nutid som framtid. Kulturarvet kan lära oss mycket om oss själva, både som individer och som samhälle, om nutid och om dåtid. Både det materiella samt det immateriella kulturarvet måste värnas, vårdas, visas och levandegöras. Vi tror också att det bidrar till ett mer sammanhållet och mindre segregat Sverige.

Även för besöksnäringen i Halland är det viktigt med ett starkt och levande kulturarv. Att slå vakt om konstens frihet och kulturskaparnas självständighet är av högsta vikt i ett demokratiskt samhälle. Vi måste försvara yttrandefriheten, även då kulturen provocerar och kritiserar makten.

Dock måste vi vid fördelning av skattemedel prioritera och fördela till det inom kultursektorn som gör mest samhällsnytta och är till glädje för så många som möjligt, framför allt inom de prioriterade grupperna. Samtidskonstens aktörer bör uppmuntras att i högre utsträckning stå på egna ben, med en högre grad av självfinansiering. Samtidskulturen ska i möjligaste mån arbeta med marknadsmässiga villkor baserad på tillgång och efterfrågan ifrån allmänheten. Fokus på den kulturverksamhet som Region Halland ska bidra ekonomiskt till, ska således vara att bevara och vårda kulturarvet.

Utöver det ser vi behov av att prioritera tillgången till konst och kultur för barn, äldre samt personer med funktionsnedsättning. Det är viktigt att främja läsning och läsförståelse för barn. Det är också av vikt att de får ta del av både det nationella, regionala och lokala kulturarvet. Det skapar känsla av sammanhang, gemenskap, trygghet och förståelse. Region Halland bör även särskilt bejaka kulturens hälsofrämjande egenskaper, i synnerhet för sjuka och äldre, genom satsningar där kulturinslag i vården visat på goda effekter.

Digitaliseringens möjligheter att tillgängliggöra kulturen bör lyftas fram. Det är viktigt att få insyn i de möjligheter de digitala miljöerna erbjuder både som medborgare och kulturskapare. Då alla ska ha möjlighet att ta del av kulturupplevelser och ges möjlighet att skapa kultur vill vi betona vikten av att kulturen introduceras för invånarna i tidig ålder. Sång, dans, teater och skapande ger barnen verktyg att finna olika sätt att uttrycka sig och utvecklas. Politisk och religiös indoktrinering av våra barn får dock inte förekomma.

För att kunna ta del av kulturlivet, nyttja sina demokratiska rättigheter och ta del av det offentliga samtalet på lika villkor är det viktigt att alla människor har möjlighet att tillägna sig kunskap och utbildning, vilket förutsätter kunskap i det svenska språket, förståelse och acceptering av det svenska samhällets grundläggande värderingar. Stöd till verksamheter som lyfter fram det svenska och halländska kulturarvet samt det svenska språket bör därför särskilt beaktas och vikten tydligt kommuniceras.

Regionens bidrag ska inte gå till föreningar och organisationer som motverkar demokratiska värderingar, åsikts- och yttrandefrihet, som förnekar män och kvinnor lika värde och rättigheter eller som verkar radikaliserande och polariserade. Vi i Sverigedemokraterna ser i grunden positivt på den folkbildning som finns i vårt land. Det är både stärkande för samhällets kunskapsutveckling och gemenskap med en bildningsverksamhet som är förankrad i ett folkligt engagemang. Men vi ser samtidigt tyvärr att folkhögskolornas verksamhet på många håll i landet har gått mot en mer politiserad riktning, med mindre fokus på kunskap och färdigheter.

Vi anser att huvudansvaret för bidrag till fortbildning bör vila på stat och kommun, inte på regionen. Finns det ekonomiskt utrymme och de grundläggande kvalitetskraven uppfylls så ser vi inga hinder att regionen bidrar till finansieringen. Regionens skolor bör i första hand inriktas på att utbilda inom regionens bristyrken.

Infrastruktur och kollektivtrafik

Vi i Sverigedemokraterna vill att hela Halland ska leva, det är därför av största vikt att vi har en väl utbyggd infrastruktur. Att vi möjliggör att faktiskt kunna leva på landsbygden, med utbyggd kollektivtrafik, fungerande vägar och med grundläggande service även på de mindre orterna. Sverigedemokraternas strategi för en heltäckande infrastruktur omfattar samtliga trafikslag.

Det finns ett behov av att kunna resa och även ett behov av olika transportsätt. Buss och tåg är viktiga transportmedel, men för väldigt många även bilen. Att ensidigt beskatta vissa trafikslag slår onödigt hårt mot strävsamma människor i alla samhällsskikt, inte minst på landsbygden. Vi vill se en utbyggnad av kollektivtrafik, underhåll samt utveckling av järnvägar och vägar i hela Halland. Oavsett var invånarna bor, vilken ålder de har eller om de lever med funktionsnedsättning bör kollektivtrafiken fungera tillfredsställande för länets invånare.

Region Halland ska verka för att fler åker med kollektivtrafiken i Halland. Punktlighet, komfort, trygghet och tillgänglighet är faktorer som avgör om kollektivtrafiken upplevs som attraktiv utav hallänningen och ett seriöst alternativ till bilen. Kostnaden för att åka kollektivt är också avgörande för om fler ska välja att åka kollektivt i Halland. En väl utbyggd infrastruktur som gör besöksattraktionerna mer lättillgängliga är också grunden till en lyckad turism och besöksnäring, men är även viktig i konkurrensen om att locka andra typer av företag till regionen.

Pandemin har dock gjort att resandet inom kollektivtrafiken kraftigt minskat, men nu ser vi att resandet är på väg uppåt igen det är dock en bra bit kvar innan vi når samma nivåer som före pandemin. Vi bör fortsatt satsa på att utveckla kollektivtrafiken och inte låta resandets avtagande under rådande omständigheter stoppa den fortsatta utvecklingen av en väl utvecklad kollektivtrafik i Halland. Kollektivtrafiken ska utgöra en allmän samhällsservice gentemot våra invånare och binda samman alla orter i regionen. Vi vill ständigt satsa på att utveckla Region Halland och skapa mer tillväxt i hela länet. En ny busslinje mellan Torup och Falkenberg för att främja och öka resandet genom hela Halland. På så vis kan vi öka arbetskraften och arbetspendlingen både inåt landet och norrut. För ett Halland i ständig tillväxt.

Ekonomiska förutsättningar

Svensk och global konjunktur har försvagats. Därmed bryts återhämtningen efter pandemin. Effekterna av den penningpolitiska åtstramningen världen över och den globalt höga inflationen bidrar till att bromsa efterfrågan i de flesta ekonomier. Tillväxten i Sverige blir framöver svag och en fas med sjunkande BNP under 2023. Även antalet sysselsatta minskar och arbetslösheten stiger kommande år. Centralbankernas inflationsbekämpning sänker konjunkturen och finanspolitiska stimulanser riskerar att bli kontraproduktiva då dessa kan framtvunga en än stramare penningpolitik.

Avgörande är att i första hand få ner inflationen. Den ekonomiska politiken i Sverige och resten av världen kan därför inte inriktas mot att hålla konjunkturen under armarna. Den höga inflationen antas falla tillbaka nästa år, både i Sverige och omvärlden. Svensk konjunktur väntas bli svag även 2024, och först 2025 väntas nästa konjunkturuppgång vara på plats. Det kommunala skatteunderlaget stiger i nominella tal i normal takt kommande år. Direkta kostnadsökningar urholkar dock värdet av de kommunala skatteintäkterna. Likaså bidrar indirekta effekter av den höga inflationen till denna urholkning, tydligast genom kostnaderna för kommunala och regionala avtalspensioner.

Halland riskerar att drabbas hårt

Under finanskrisen drabbades industriintensiva regioner hårt som en följd av försvagade exportmarknader. Storstadsregionerna kunde parera krisen genom en stark inhemsk konsumtion. Denna lågkonjunktur ser ut att kunna slå hårt mot mer befolkningstäta geografier, bland annat Halland, som en funktionell del av Göteborgsregionen. Bostadspriserna i Halland är de näst högsta i Sverige och ur ett jämförande perspektiv bor en stor del av befolkningen i småhus. De boenderelaterade kostnadsökningarna kommer därför sannolikt att slå särskilt hårt mot hallänningarna. Förmildrande omständigheter är att länet har en hög sysselsättning och att invånarna i regionen har bland de högsta lönerna i Sverige.

Utifrån ett näringslivsperspektiv riskerar regionen, i egenskap av inflyttningsregion, att drabbas hårt av inbromsningen inom byggsektorn. Handel och turism är andra viktiga branscher för Halland, som riskerar att drabbas hårt av minskad konsumtion. Sett till hur många som har arbetsgivare i Halland, det vill säga den sysselsatta dagbefolkningen, syns ännu inga tecken på inbromsning. Detta kan dock bero på att statistiken har viss eftersläpning.

Region Halland har fortsatt en stark ekonomi. I osäkra tider är en hållbar ekonomi över tid avgörande för att ge regionen handlingsutrymme och förmåga att hantera utmaningar, såväl plötsliga som förväntade. Att agera ansvarsfullt här och nu för att säkra framtida behov, där lokalförsörjningen och behovet av nyinvesteringar i regionens fastighetsbestånd är en av hälso- och sjukvårdens stora framtidsfrågor.

	<i>Budget</i>	<i>Plan</i>	<i>Plan</i>	<i>Plan</i>	<i>Plan</i>
	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>	<i>2027</i>	<i>2028</i>
Resultatbudget, mnkr					
Verksamhetens intäkter	1 854	1 876	1 894	1 913	1 927
Verksamhetens kostnader	-14 933	-14 916	-15 399	-17 128	-16 590
Avskrivningar	-467	-509	-544	558	-590
Verksamhetens nettokostnader	-13 546	-13 550	-14 049	-14 658	-15 254
Skatteintäkter	10 496	10 968	11 434	11 919	12 426
Generella statsbidrag och utjämning	1 583	1 585	1 601	1 614	1 623
Statsbidrag läkemedel	1 221	1 262	1 305	1 349	1 395
Verksamhetens resultat	-246	264	291	224	190
Finansiella intäkter	75	75	75	75	75
Finansiella kostnader	-487	-106	-150	-183	-190
Resultatbudget efter finansiella poster	-658	234	216	116	74

Utrymme för långsiktiga utökningar

Utifrån resultatbudgeten som visas i tabellen ovan, grundade i att över tid ha en hållbar ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning, ges visst utrymme för långsiktiga utökningar. Det är av avgörande betydelse att regionen över tid långsiktigt kan finansiera ökade kostnader, det vill säga tillfälliga utrymme som ges enstaka år innebär inte automatiskt att dessa medel kan spenderas till långsiktiga satsningar. Ett riktmärke för god ekonomisk hushållning är att över tid ha ett resultat på ca 2 procent av skatter och generella statsbidrag, vilket för Region Halland motsvarar cirka 250 mnkr. Region Halland har en stark finansiell ställning vilket gör att resultatnivån kan anpassas till regionens ekonomiska förutsättningar.

